I

Prieš surašant gerai įsiskaityti instrukciją!

1

Žinių lapo Nr. .....
(nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, **Kaunas,** Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Švėkšnos (oficialinis vardas) Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Švėkšnos valsčiaus Tauragės apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Klumbys Antanas verslas mokytojas

Gimimo vieta Švėkšna, dv. valsčius Švėkšna apskritis Tauragė

Adresas: Švėkšnos pšt., Švėkšnos pradž. m-la

Žinios surašytos 193 5 m. birželio mėn.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo		surašytojas palieka tuščią								
1.		Baltasis tiltas.	Báltases télts.			ž. k.	tiltas	(Apie 10)	Apie 10 m.	Ant kelio einančio iš dvaro į laukus per Švėkšnales upelį.		Seniau buvo baltai dažytas.
2.		Drotinė	Droténe			"	upelio dalis.		Apie 40-50 m ilgio	Švėkšnalės upelio dalis palei „Žvėrininką"		Dabar nebevadina. Pirmiau buvo aptverta vielomis žvėrims atsigerti.
3.		Girdykla	Gerdýkla			"	-"-			Švėkšnalės upelio dalis palei senąjį Švėkšnos-Inkaklių vieškelį apie 2 km. nuo Švėkšnos.		Seniau dvaras girdydavo gyvulius.
4.		Ilgasis tiltas.	Élgases télts.			"	tiltas			Per Švėkšnalę palei Švėkšna-Saugos plentą.		Dabar to tilto nebėra.
5.		Magazinas	Magazens			"	Trobos vieta.	Šlapi vieta. Priemolis.		Prie kelio iš dvaro į „Žvėrininką".		Dabar toj vietoj tik pieva.
6.		Pasodnis.	Pásodnes.			"	pieva ir kelias.	Durpžemis.		Prie dvaro parko iš vakarų pusės.		
7.		Padaržis	Padaržes			"	Šlaitas	Molėta. Apaugusi krūmais.	Apie 1 ha.	Netoli dvaro žardinos.		Pirmiau buvo kumečių daržai.
8.		Parakaunyčia.	Parakaunýče			"	Duobė.	Molis	Apie 1 ha.	Kryžkelėj plentas-senasis Inkaklių kelias.		Dabar duobė užpilta ir padaryta dirva.
9.		Plukykla.	Plukykla.			"	Upelio dalis			Švėkšnalės dalis, netoli „Žvėrninko".		Dabar, rodos, niekas nebesimaudo.
10		Pažvėrninkas	Pažvėrninks.			"	Laukas	Įvairi. Paviršius lygus.	Apie 10-20 ha.	Į šiaurės rytus, bei rytus nuo „Žvėrninko".		
11.		Prūdas	Prūds			"	pieva	Pelkėta	Apie 10 ha.	Palei Švėkšnalės upelį.		
12.		Beržynėlis	Beržynales			"	Durpynas.	Pelkė.	Apie 1-2 ha.	Palei plentą 1 km. nuo Švėkšnos.		Dabar iš kirsta ir šienaujama.
13.		Smūtkus	Smūtks			"	Ąžuolas			Prie „Girdyklos"		Ąžuole buvo įkeltas „Rūpintojėlis".
14.		Senoji kalvė.	Senoje kálve			"	Trobos vieta	Juodžemis. Apaugusi krūmais.		Prie dvaro parko.		
15.		Švėkšnalė.	Šviekšnale			"	Upelis.		Apie 5-6 km.	Teka iš Stirpeikų trakų, pro Kalneliok, Švėkšną, Vilkėnus ir įteka į Ašvą.		Ties Vilkėnų dvaru užtvenkus sudaro Vilkėnų prūdą.
16.		Žvėrninkas.	Žvėrninks			"	Miškas.	Daugiausia molis.	Apie 50 ha.	Į šiaurę nuo Vilkėnų prūdo.		Priklauso Pliaterius ir valdžiai.
17.		Dvara sodnas.	Dvara sodns			"	parkas	Apaugęs medžiais	Apie 10 ha.	Prie Švėkšnos miestelio, Švėkšnos dvare		

3

3

13	Istorinės žinios

№1 Baltasis tiltas. Senovėj, kur dabar yra tiltas, Švėkšnalė buvusi užtvenkta ir buvęs malūnas. Užtvankos liekanos dar ir dabar išliko. №4. Ilgasis tiltas. Senovėj per Švėkšnalę buvęs ilgas tiltas, kurio polių liekanos palei plentą ir dabar matosi. №8. Parakaunyčia. Seniau toj vietoj buvę kapai. Kai pradėjo vežti iš ten žemes keliams taisyti, rasdavo daug kaulų. №5. Magazinas. Toje vietoje stovėjo sandėlis žmonių javams supilti. Prieš karą nugriovė ir pastatė Švėkšnoje senelių prieglauda. №16. Žvėrininkas. Švėkšnos dvaros grapas laikė elnius, stirnas ir kitus žvėris.

14	Archeologinės žinios

15	Vardų kilmės aiškinimai

№8. Parakaunyčia. Kai rusų laikais Švėkšnoje stovėjo kareiviai, tai toje vietoje buvę parako sandėlis. Nuoto ir vardą gavo.
№11. Prūdas. Senovėje, Švėkšnalę užtvenkus, pievos vietoje buvo prūdas.
№16. Žvėrininkas. Vardą gavo nuo seniau jame laikomų žvėrių.

16	Tautosakinės žinios

№4. Per Ilgąjį tiltą bevežant yra nuskendęs Švėkšnos bažnyčios varpas.

Seniau dainuodavo:

1. Voi tu Dieve, kas tā yr,
kad Švėkšneškių gerų nier-
kad er yra - vis negeri
vise varielkele ger.
Vo Ontons neskups bagala
Geria varielką ir alų;
Vo Jonoka kelnes smuka,
Vo Jozokas tas malages-
psi panelių land, kap vages.
Je to tāp ilgai darysi,
aš klebonū eskaržysu.

2. Rupšys kalts, Rupšys kalts-
pačios nemylieje
par do mato, dve nediele
vakų naturieje.
Bieda, bieda.

3. Jokub, Jokub jok nomy
Tava pati tor vakų;
kad žinočio-istekrų:
aš parneščio ~~vobolų ir~~ ziešutų
ir saldenių vobolų.

4. Atbulėkes, kap Tolėkis

№17. Dvaro sodnas. Pasakojama, kad po parku yra sklepas. Į tą sklepą esančios durys ties „senąja kalve". Po senojo palociaus esanti skrynė su pinigais, ant kurios sėdįs juodas šuo.

Pastaba: Apie 100 dainų surinktų Švėkšnos apylinkėje esu pasiuntęs a. a. prof. Būgai. 1923-24 m. Klumbys.

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1) Klumbys Antanas №13, 1, 4, 5, 8, 16. №15, 8, 11, 16 16 nr 4, 17.

Gimimo vieta(os) Švėkšna dv.

Amžius

iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	per 80
		/			

valsčius Švėkšna apskritis Tauragė